

OPINNÄYTETYÖN TEKEMINEN PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIYHTYMÄSSÄ

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä on sitoutunut kehittämään alueellisia yhteistyötapoja. Terveystieteiden mukana sairaanhoitopiirin/kuntayhtymän palveluksessa olevat terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia osallistumaan terveydenhuoltoalan koulutus- ja tutkimustoimintaan. Päijät-Hämeen keskussairaala toimii opetussairaalana.

Työsopimuslain ja työehtosopimusten mukaisesti työnantajalla on oikeus valvoa työntekijän työtä, johon osin perustuu myös organisaatiossa vaadittava lupakäytäntö sekä opinnäytetöihin että tieteellisiin tutkimuksiin. Yhdenvertaisuuden periaatteen mukaisesti käytäntö on sama koko yhtymässä.

Ihmiseen kohdistuva ei-lääketieteellistä tutkimusta ei säädellä lailla samaan tapaan kuin lääketieteellistä tutkimusta. Olemassa on kuitenkin laintasoista sääntelyä tutkittavien oikeuksien suojaamiseksi. Yhtymä noudattaa tutkimuseettisen neuvottelukunnan (www.tenk.fi) Hyvän Tieteellisen Käytännön -ohjetta, vaikka ei ole virallisesti sitoutunut organisaatio.

Potilaisiin tai asiakkaisiin kohdistuvalta tutkimukselta, edellytetään PHHYKY:ssä tieteellisten kriteerien täyttymistä, koska arkaluonteisten henkilötietojen käsittely on laissa kielletty. Tästä syystä tutkimuslupia sosiaali- ja terveysyhtymän potilaisiin tai asiakkaisiin kohdistuviin opinnäytetöihin voidaan myöntää vain perustelluissa poikkeustapauksissa. Henkilötietolaki antaa mahdollisuuden henkilötietojen ja henkilötunnusten käsittelyyn tieteellistä tutkimusta varten tiettyjen ehtojen täytyttyä.

Rekisteritutkimukset itsessään eivät ole tutkimuslain alaisia, eivätkä yksinkertaiset haastattelu- tai kyselytutkimukset tarvitse eettisen toimikunnan lausuntoa. Rekisteritutkimuslupa salassa pidettäviin potilas- ja asiakasrekisteritietoihin voidaan viranomaisluvalla myöntää vain tieteelliseen tutkimustarkoitukseen, tilastointiin tai viranomaisen suunnittelu- tai selvitystyöhön, kun aineiston käsittelyssä noudatetaan tietosuojaa. Haastattelu- ja kyselytutkimuksissa noudatetaan toimintaohjetta; Opetuspotilaan asema keskussairaalassa ja muissa hyvinvointiyhtymän yksiköissä.

PHHYKY:ssä tehtävät ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt tulee ensisijaisesti kohdentaa kuntayhtymän toimintaan tai prosesseihin. Opinnäytetyö voi kohdentua myös henkilöstöön, jolloin tietojen keruun tulee toteutua ilman henkilötietoja. YAMK opiskelijoilla on ensisijainen mahdollisuus toimeksiantona tehtäviin opinnäytetöihin mitkä kohdistuvat yhtymän potilaisiin ja asiakkaisiin.

Opinnäytetöissä tulee käyttää opinnäytetöiden tiedonohjaussuunnitelmaa Twebissä.

Myönteisen päätöksen saanut opinnäytetyö velvoittaa Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymää:

AMK tutkintosääntö ja opinnäytetyön ohjeen mukaisesti opinnäytetyöt tehdään pääsääntöisesti työelämän toimeksiantona. Opinnäytetyöt katsotaan hankkeistetuksi, jos sille on nimetty ohjaajaksi työelämän edustaja tai työyhteisön tarkoituksena on alusta alkaen hyödyntää sen tuloksia, ja tästä on kirjallisesti sovittu ennen työn aloittamista.

Tällöin yhtymästä tulee toimeksiantaja ja sille siirtyvät seuraavat opinnäytetyötoimijoiden vastuut ja velvollisuudet:

- osallistuu ohjaukseen sisällön asiantuntijana
- osallistuu sovitusti lausunnon antamiseen opinnäytetyöstä sen valmistuttua
- osallistuu sovittaessa julkaisutoimintaan
- hyödyntää uutta tietoa välittömästi työelämässä/hankkeessa.

Päätöksen tekoon liittyvät asiakirjat tulee toimittaa kirjaamoon rekisteröitäväksi yhtymän asian- ja dokumentinhallintajärjestelmään. Yhtymän tiedonohjaussuunnitelman mukaisesti opinnäytetyöhakemus asiakirjojen säilytysaika on 10 vuotta.

Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 §

Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

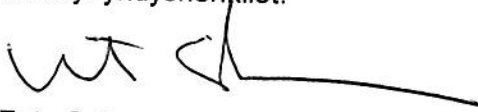
21) asiakirjat, jotka koskevat opinnäytetyön tai tieteellisen tutkimuksen suunnitelmaa tai perusaineistoa taikka teknologista tai muuta kehittämistyötä tai niiden arviointia, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen niistä ei aiheuta opinnäytetyön, tutkimuksen tai kehittämistyön suorittamiselle taikka niiden hyödyntämiselle tai sen asianmukaiselle arvioinnille tai tutkijalle taikka tutkimuksen tai kehittämistyön toimeksiantajalle haittaa.

Toimintaohje lyhyesti:

- Kaikki yhtymässä tehtävät opinnäytetyöt tarvitsevat hallinnollisen luvan, myönnetystä luvasta tehdään viranhaltijapäätös. Tieto myönnetystä luvasta lähetetään sähköisesti.
- Luvat myönnetään toimialakohtaisesti delegointipäätösten mukaisesti. Opinnäytetöille tulee nimetä organisaation yhdyshenkilö. Luvan myöntää toimitusjohtaja, mikäli opinnäytetyö tehdään useammilla toimialoilla.
- AMK-tasoiset opinnäytetyöt tulee ensisijaisesti kohdentaa yhtymän toimintaan tai henkilöstöön, eli aineistoja ei kerätä yhtymän asiakkailta.
- Mahdolliset potilaisiin ja asiakkaisiin kohdennetuilta opinnäytetyö hankkeilta edellytetään organisaatiossa tutkimuslupa prosessia. Ensisijaisesti nämä kehittämishankkeet teetetään YAMK-opiskelijoilla. Tutkimuskoordinaattori auttaa luvan hakemisessa.
- Työn kohdistuessa asiakkaisiin tai potilaisiin on huomioitava tiedote ja suostumusasiakirja.
- Opinnäytetyön kohdistuessa erityisryhmiin tulee noudattaa erityistä harkintakykyä. Alaikäisen tai vajaavaltaisen ollessa kyseessä on huomioitava tietoisuus suostumuksen saaminen holhoojalta ja/tai huoltajalta.
- Lupa opinnäytetyöhön voidaan anoa, kun suunnitelma on hyväksytty oppilaitoksessa. Yhtymään toimitettavan suunnitelman pituus on 4-5 sivua.
- Lupahakemuksen ja suunnitelman liitteeksi tulee toimittaa mahdolliset kyselylomakkeet tai haastattelurungot.
- Työelämälähtöisissä opinnäytetöissä lupahakemuksen liitteeksi tarvitaan opinnäytetyön toimeksiantosopimus, josta ilmenee yhtymässä työskentelevä työelämäohjaaja.

- Lomakkeet toimitetaan yhtymän kirjaamoon.
- Opinnäytetöissä tapahtuneista muutoksista on ilmoitettava viranhaltijapäätöksen asianosaisille ja ilmoituksessa on käytettävä viranhaltijapäätöksen diaarinumeroa.
- Tekijä on velvollinen toimittamaan tiedon työn valmistumisesta luvan myöntäjälle ja toimialan yhdys henkilölle.

Lisätietoja opinnäytetöiden tekemisestä ja mahdollisista aiheista antavat toimialoittain nimetyt yhdys henkilöt.

Eetu Salunen
toimitusjohtaja